

Rada
Európskej únie

V Bruseli 21. augusta 2023
(OR. en)

12380/23

COASI 155
ASIE 78
CFSP/PESC 1158
PE 98
ECOFIN 827
WTO 133
COHOM 180

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	18. augusta 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	JOIN(2023) 30 final
Predmet:	SPOLOČNÁ SPRÁVA EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE Osobitná administratívna oblasť Hongkong Výročná správa za rok 2022

Delegáciám v prílohe zasielame dokument JOIN(2023) 30 final.

Príloha: JOIN(2023) 30 final

VYSOKÝ PREDSTAVITEĽ
ÚNIE PRE
ZAHRANIČNÉ VECI
A BEZPEČNOSTNÚ POLITIKU

V Bruseli 18. 8. 2023
JOIN(2023) 30 final

SPOLOČNÁ SPRÁVA EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Osobitná administratívna oblasť Hongkong

Výročná správa za rok 2022

SPOLOČNÁ SPRÁVA EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

OSOBITNÁ ADMINISTRATÍVNA OBLASŤ HONGKONG

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2022

Zhrnutie

Od odovzdania Hongkongu Čínskej ľudovej republike (ČĽR) v roku 1997 Európska únia (EÚ) a jej členské štáty pozorne sledujú politický a hospodársky vývoj v Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong (ďalej len „OAO Hongkong“).

Komisia a vysoký predstaviteľ vydávajú v súlade so záväzkom prijatým voči Európskemu parlamentu v roku 1997 výročnú správu o vývoji v Hongkongu s osobitným dôrazom na uplatňovanie zásady „jedna krajina, dva systémy“ a na autonómiu Hongkongu stanovenú v základnom zákone.

Táto 25. správa sa vzťahuje na rok 2022. V tomto roku nastali tieto udalosti: i) 25. výročie odovzdania Hongkongu Číne s návštevou prezidenta Si Ťin-pchinga; ii) druhé výročie zavedenia zákona o národnej bezpečnosti v Hongkongu a iii) zloženie prísahy Johna Leea, prvého predsedu výkonnej rady, ktorý sa mal zvoliť po zavedení rozsiahlych zmien volebného systému Hongkongu. John Lee bol jediným kandidátom. V roku 2022 zároveň pokračovalo narušanie vysokého stupňa autonómie a práv a slobôd Hongkongu, ktoré sa mali chrániť minimálne do roku 2047.

Tento rok bol poznačený aj rozsiahlym vykonávaním zákona o národnej bezpečnosti. Naďalej sa zintenzívňovali aj súdne konania s prodemokratickými aktivistami a politikmi. Mnoho ľudí čakalo na súdne konanie vrátane 47 prodemokratických aktivistov, ktorí sa zúčastnili na primárnych voľbách, členov už zrušenej Hongkongskej aliancie na podporu vlasteneckých demokratických hnutí Číny, mediálneho magnáta Jimmyho Laia a mnohých ďalších. Mnohí z nich sú od januára 2021 držaní vo väzbe, v niektorých prípadoch v izolácii. Zákon proti podnecovaniu k vzbure z koloniálneho obdobia sa opakovane použil v prípadoch národnej bezpečnosti. Výbor Organizácie Spojených národov pre ľudské práva v júli v rámci svojho štvrtého pravidelného preskúmania podľa Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v Hongkongu vyzval na zrušenie zákona o národnej bezpečnosti a zákona proti podnecovaniu k vzbure.

Hoci v Hongkongu naďalej existuje sloboda internetu, orgány vo februári 2022 zablokovali citlivý online obsah, ako napríklad webové sídlo organizácie Hong

Kong Watch. Slobodu internetu ohrozujú aj iné zákony, ako je zákon o boji proti doxingu a autorský zákon.

Predseda výkonnej rady dňa 28. novembra požiadal Stály výbor Celočínskeho zhromaždenia ľudových zástupcov, aby po prvýkrát vyložil zákon o národnej bezpečnosti.

Tento vývoj vedie k čoraz väčším pochybnostiam o právnom štáte v Hongkongu, ktorý predstavuje základ jeho hospodárskeho úspechu.

EÚ v súvislosti s vývojom v Hongkongu verejne aj na vnútornej úrovni vyjadřila obavy.

Vysoký predstaviteľ vydal v mene EÚ toto vyhlásenie týkajúce sa Hongkongu:

8. mája – vyhlásenie k voľbe predsedu výkonnej rady, ktorá sa uskutočnila 8. mája¹

Vysoký predstaviteľ uverejnil tento tweet týkajúci sa Hongkongu:

12. mája – tweet o zatknutí Denise Ho, Huia Po-keunga, Margaret Ng a kardinála Josepha Zena².

Vyhlásenia hovorca EÚ v súvislosti s Hongkongom:

28. júla – vyhlásenie o občianskych a politických právach³.

Tweety hovorca EÚ v súvislosti s Hongkongom:

4. januára – tweet o zatvorení Citizen News⁴.

16. marca – tweet o organizácii Hong Kong Watch, ktorá ako prvá zahraničná organizácia dostala varovanie od národnej bezpečnostnej polície⁵.

¹ Vyhlásenie vysokého predstaviteľa v mene Európskej únie k voľbe predsedu výkonnej rady, ktorá sa uskutočnila 8. mája, Rada EÚ, 8. mája, dostupné na adrese: <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2022/05/08/hong-kong-declaration-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-european-union-on-the-chief-executive-election-held-on-8-may/>.

² Tweet od vysokého predstaviteľa o zatknutí kardinála Josepha Zena, Margaret Ng, Denise Ho a Huia Po-keunga, 12. mája 2022, dostupný na adrese:

https://twitter.com/josepborrell/status/1524463674278264834?s=21&t=waWDgBNVJ77GO5_t9QmZ-g.

³ Vyhlásenie hovorca o občianskych a politických právach, Európska služba pre vonkajšiu činnosť, 28. júla 2022, dostupné na adrese: https://www.eeas.europa.eu/eeas/hong-kong-statement-spokesperson-civil-and-political-rights_en.

⁴ Tweet hovorca o zatvorení Citizen News, Európska služba pre vonkajšiu činnosť, 4. januára 2022, dostupný na adrese: <https://twitter.com/nabilaepox/status/1478056509825327109?s=21>.

1. júla – tweet o 25. výročí založenia OAO Hongkong⁶.

Po zvolení predsedu výkonnej rady vydali 9. mája ministri zahraničných vecí krajín skupiny G7 spoločné vyhlásenie o Hongkongu.

EÚ vyjadrila svoje obavy v súvislosti so základnými slobodami v Hongkongu a stupňom jeho autonómie vedúcim predstaviteľom Číny na samite EÚ – Čína, ktorý sa konal 1. apríla 2022, ako aj na zasadnutí lídrov, ktoré sa uskutočnilo 1. decembra 2022.

V roku 2022 Európsky parlament prijal dve nižšie uvedené uznesenia týkajúce sa Hongkongu.

Dňa 20. januára prijal Európsky parlament uznesenie o porušovaní základných slobôd v Hongkongu. V uznesení sa „čo najdôraznejšie odsudzuje skutočnosť, že sloboda prejavu, sloboda združovania a sloboda tlače sú v Hongkongu rovnako prísne obmedzené ako v Číne, a opakovane vyjadruje solidarita s obyvateľmi Hongkongu v ich boji za slobodu a demokraciu“.

Dňa 7. júla prijal Európsky parlament uznesenie o zatknutí kardinála Zena a správcov fondu humanitárnej pomoci 612 v Hongkongu. V uznesení sa „odsudzujú zatknutia kardinála Josepha Zena, jedného z najsilnejších obhajcov prodemokratického hnutia mesta, a ďalších štyroch správcov fondu humanitárnej pomoci 612 v Hongkongu, ktoré predstavujú útok na slobody zaručené v Hongkongskej základnej zákone vrátane slobody náboženského vyznania alebo viery.“

Hospodárstvo Hongkongu sa v roku 2022 znovu dostalo do recesie aj napriek tomu, že cestovné a zdravotné obmedzenia sa v druhej polovici roka postupne uvoľnili. Hongkong je aj naďalej treťou najvýznamnejšou investičnou destináciou a piatym najväčším obchodným hospodárstvom. Počet spoločností z EÚ sa medzi júnom 2021 a júnom 2022 medziročne znížil o 0,9 % (na 1 600). Spoločnosti z EÚ patrili od začiatku pandémie medzi tie odolnejšie (s poklesom v ich počte len o 0,2 % od júna 2019) a s výnimkou Číny tvorili aj naďalej najväčšiu podnikateľskú komunitu v Hongkongu. EÚ bola v prvých desiatich mesiacoch roku 2022, po Číne a Taiwane, tretím najväčším partnerom Hongkongu v oblasti obchodu s tovarom.

⁵ Tweet o organizácii Hong Kong Watch, ktorá ako prvá zahraničná organizácia dostala varovanie od národnej bezpečnostnej polície, Európska služba pre vonkajšiu činnosť, 16. marca 2022, dostupný na adrese: <https://twitter.com/nabilaeuspo/status/1504029166622191616?s=21>.

⁶ Tweet o 25. výročí založenia Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong, Európska služba pre vonkajšiu činnosť, 1. júla 2022, dostupný na adrese: <https://twitter.com/NabilaEUspox/status/1542747257639952384>.

Za prvých deväť mesiacov roku 2022 hospodárstvo Hongkongu zaznamenalo medziročný pokles o 3,3 %⁷. Finančný sektor a odvetvia obchodu a logistiky čelili počas roka zvýšenému počtu výziev, zatiaľ čo odvetvia závislé od výdavkov turistov aj naďalej zaostávali.

Oficiálne údaje Úradu pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku ukazujú, že Hongkong zaznamenal najväčší pokles populácie od začiatku jej sledovania v roku 1961. Za posledné dva roky odišlo z Hongkongu okolo 116 600 ľudí vo veku medzi 18 až 39 rokov. Dôsledkom toho poklesla medzi júnom 2021 a júnom 2022 populácia o 121 500 osôb alebo 1,6 % medziročne (95 000 predstavuje čistý odlev obyvateľov a 26 500 predstavuje počet úmrtí vyšší ako počet narodení)⁸.

Prehľad situácie a vývoja v súvislosti s ochorením COVID-19

Na začiatku roka vláda posilnila zavedené opatrenia na obmedzenie šírenia ochorenia COVID-19. Týmto obmedzeniami sa Hongkong izoloval od zvyšku sveta, keďže zahŕňali mechanizmus pozastavenia letov, zákaz tranzitu týkajúci sa viac ako 100 krajín a území vrátane Francúzska⁹ a tri týždne hotelovej karantény pre prichádzajúcich cestujúcich. Obmedzenia ovplyvnili každodenný život aj hospodárstvo, pričom sa obmedzil spoločenský život, zaviedol sa kódex zdravia a digitálna aplikácia na sledovanie kontaktov. Piata vlna vyvrcholila v marci, kedy sa v Hongkongu zaznamenalo viac ako 58 000 potvrdených prípadov denne. Po postupnom zlepšení pandemickej situácie a po tom, čo 1. júla nastúpila nová administratíva, prijala vláda opatrenia na postupný návrat do normálneho života.

I. Politický a spoločenský vývoj

Politický vývoj

Tento rok je rokom **25. výročia odovzdania Hongkongu** Spojeným kráľovstvom Čínskej ľudovej republiky. Podľa zásady „jedna krajina, dva systémy“ by mal hospodársky systém a spôsob života v Hongkongu zostať 50

⁷ Tlačová správa: *Advance estimates on Gross Domestic Product for third quarter of 2021* (Tlačová správa o predbežných odhadoch hrubého domáceho produktu za tretí štvrťrok 2021), 1. novembra 2021, Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong, dostupná na adrese: https://www.censtatd.gov.hk/en/press_release_detail.html?id=4917.

⁸ Tlačová správa: *Mid-year population for 2022* (Stredný stav obyvateľstva za rok 2022), 11. augusta 2022, Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong, dostupná na adrese: https://www.censtatd.gov.hk/en/press_release_detail.html?id=5078.

⁹ Francúzsko bolo jediným členským štátom EÚ, ktorého sa toto opatrenie týkalo.

rokov nezmenený, ako sa uvádza v Spoločnom vyhlásení Číny a Spojeného kráľovstva. Dňa 1. júla prezident Si Ťin-pching prvýkrát naznačil, že zásada „jedna krajina, dva systémy“ by mohla zostať v platnosti aj po roku 2047 pod komplexnou právomocou Číny.

V Spoločnom vyhlásení Číny a Spojeného kráľovstva sa stanovuje, že Hongkong bude mať „vysoký stupeň autonómie“ ako OAO a že Hongkongu budú vládnuť jeho obyvatelia.

Cieľom prepracovania volebného systému v roku 2021 bolo zabezpečiť „vlastenecké riadenie Hongkongu“. Prvé **voľby predsedu výkonnej rady** od prepracovania volebného systému sa uskutočnili 8. mája. Jediným kandidátom bol bývalý policajný dôstojník a hlavný tajomník pre administratívu John Lee. Volebný kalendár narušili aj obmedzenia spojené s ochorením COVID-19. Dňa 18. februára vtedajšia predsedníčka výkonnej rady Carrie Lam vyhlásila, že voľby sa odložia o šesť týždňov, konkrétne z 27. marca na 8. máj, pričom citovala pokyny prezidenta Si Ťin-pchinga týkajúce sa riadenia situácie súvisiacej s ochorením COVID-19 a uplatnila legislatívne opatrenie o mimoriadnych nariadeniach.

Po začatí nominačného obdobia 3. apríla predsedníčka výkonnej rady Carrie Lam vyhlásila, že sa nebude uchádzať o znovuzvolenie. Dňa 6. apríla styčný úrad ústrednej vlády Čínskej ľudovej republiky v Hongkongu na stretnutí s politickými elitami naznačil, že podporuje Johna Leeho. V rovnaký deň John Lee odstúpil zo svojej funkcie hlavného tajomníka pre administratívu a vyhlásil svoj úmysel uchádzať sa o funkciu predsedu výkonnej rady. Dňa 7. apríla štátna rada ústrednej vlády Čínskej ľudovej republiky prijala odstúpenie Johna Leeho v súlade so základným zákonom. Dňa 9. apríla John Lee vytvoril tím pre kampaň a zorganizoval virtuálne podujatie pre médiá, aby oznámil svoju kandidatúru.

Za jeden deň John Lee získal približne 300 nominácií zahŕňajúcich všetkých päť sektorov prepracovanej volebnej komisie s 1 463 členmi, čím prekonal požadovaný prah stanovený na 188 nominácií a dostal sa blízko k svojmu stanovenému cieľu 500 nominácií. Nominačné obdobie skončilo 16. apríla: zozbieral 786 nominácií. O dva dni neskôr výbor pre preverovanie oprávnenosti kandidátov potvrdil kandidatúru Johna Leeho a vyhlásil ho za jediného kandidáta.

Kandidatúra jedného kandidáta vychádza z modelu oblasti Macao, v ktorom bol vždy v rámci volieb predsedu výkonnej rady k dispozícii len jeden kandidát.

Počas volebnej kampane John Lee a jeho tím nepredložili kópie troch formulárov s vyjadrením súhlasu s podporou v rámci lehoty uvedenej volebnou komisiou, čo predstavuje trestný čin s hornou hranicou trestnej sadzby šesť mesiacov väzenia a sankciu vo výške 5 000 HKD (594,5 EUR). V auguste Vyšší súd rozhodol, že toto porušenie vzniklo v dôsledku nepozornosti a nešlo o zlý úmysel. Johnovi Leemu nebola uložená pokuta.

Dňa 8. mája John Lee získal 1 416 hlasov alebo 99,2 % platných hlasov od členov volebnej komisie. Osem členov hlasovalo proti nemu a ďalší štyria odovzdali prázdne hlasovacie lístky. Dňa 30. mája získal od premiéra Li Kche-čchianga potvrdenie o vymenovaní na funkciu predsedu výkonnej rady šiesteho funkčného obdobia a 1. júla zložil prisahu do rúk prezidenta Si Ťin-pchinga.

Predseda výkonnej rady reštrukturalizoval vládu v súlade so svojimi politickými prioritami. Vytvoril tri nové pozície: zástupcu hlavného tajomníka pre administratívu, zástupcu tajomníka pre finančné záležitosti a zástupcu tajomníka pre spravodlivosť. Takisto zriadil nový úrad pre kultúru, šport a turizmus, rozdelil úrad dopravy a bývania na úrad dopravy a logistiky, a úrad bývania, a posilnil úrad pre vnútorné záležitosti, z ktorého sa stal úrad pre vnútorné záležitosti a záležitosti mládeže.

Krátko po vytvorení novej vlády vysokí vládni predstavitelia vrátane predsedu výkonnej rady Johna Leeho a tajomníka pre finančné záležitosti Paula Chana viedli zahraničné delegácie v súlade so stratégiou Číny „Jedno pásmo, jedna cesta“. Navštívili krajiny Blízkeho východu, najmä Saudskú Arábiu, ako aj juhovýchodnú Áziu. V novembri sa Paul Chan zúčastnil zasadnutia skupiny G20 na Bali ako člen čínskej delegácie, zatiaľ čo John Lee viedol delegáciu, ktorá sa mala zúčastniť na fóre Ázijsko-tichomorskej hospodárskej spolupráce v Thajsku, s cieľom presadiť mienku o Hongkongu ako o území, ktoré sa opäť otvára svetu.

Dňa 19. októbra predniesol John Lee svoj prvý politický prejav pred legislatívnou radou. Predstavil sériu opatrení týkajúcich sa obnovy Hongkongu, ako sú programy pre talenty, ktorých cieľom je prilákať ročne 35 000 odborníkov v priebehu nasledujúcich troch rokov; zriadenie úradu na prilákanie strategických podnikov a zriadenie spoločného investičného fondu vo výške 30 miliárd HKD (3,7 miliardy EUR) s cieľom prilákať investície zo strategických podnikov. Takisto oznámil zriadenie špecializovaných tímov v 17 kontinentálnych a zahraničných úradoch pre hospodárstvo a obchod Hongkongu s cieľom osloviť podniky a odborníkov.

Vláda zrušila dodatočné kolkové poplatky na nehnuteľnosti pre cudzincov, ktorí mali bydlisko v Hongkongu sedem rokov a obyvateľov s trvalým pobytom.

John Lee odhalil ambiciózny cieľ znížiť čakacie lehoty na prenájom nájomného bývania z existujúcej úrovne približne šiestich rokov na približne štyri a pol roka v priebehu štyroch rokov.

Dňa 18. decembra sa uskutočnili doplnovacie voľby do volebnej komisie legislatívnej rady s cieľom zaplniť štyri miesta vo volebnej komisii, ktoré uvoľnili bývalí členovia legislatívnej rady vymenovaní vládou. Toto boli štvrté doplnovacie voľby podľa zásady „vlasteneckého riadenia Hongkongu“, ktorá sa stanovila v roku 2021 prepracovaním volebného systému. Voličskú základňu tvorilo 1 441 ľudí. Účasť bola na úrovni 90,7 %. Na voľbách sa nezúčastnil žiaden člen z prodemokratického tábora.

Hongkong sa v rámci **globálneho indexu demokracie** vypracovaného organizáciou Economist Intelligence Unit prepadol o tri miesta na 88. priečku spomedzi 167 krajín a území. Priestor pre prodemokratické politické skupiny sa zmenšil. V decembri vyhlásil predseda Občianskej strany, kedysi druhej najväčšej strany v legislatívnej rade, že stranu budú musieť rozpustiť.

Vplyv pandémie COVID-19

Na začiatku roka vláda **posilnila opatrenia** na obmedzenie piatej vlny pandémie ochorenia COVID-19, pričom zaviedla trojtýždňovú karanténu v hoteloch pre prichádzajúcich cestujúcich, prísny mechanizmus pozastavenia letov a zákaz tranzitu týkajúci sa viac ako 100 krajín a území vrátane Francúzska, čím sa Hongkong izoloval od zvyšku sveta. Vybudované boli veľké zariadenia na izoláciu s celkovou kapacitou 40 000 lôžok, keďže orgány sa zaviazali uplatňovať „dynamickú politiku nulového šírenia ochorenia COVID-19“ podobnú tej v Číne. Zaviedlo sa miestne povinné testovanie a obmedzenia pohybu. Vyskytli sa prípady oddelenia mladých detí vrátane dojčiat od ich rodičov. Vláda uplatňovala prísne opatrenia v podobe obmedzenia fyzického kontaktu vrátane online vyučovania a obmedzení zameraných na reštaurácie, a zatvorila športové centrá, kiná a verejné priestory.

Úrad EÚ adresoval vláde viacero listov, v ktorých vyjadril obavy o vplyve týchto politik, keďže sa odhadovalo, že približne 10 % občanov EÚ s pobytom v Hongkongu ho kvôli prísnyim politikám opustilo.

Ústredná vláda poskytla usmernenia na boj proti pandémie, v ktorých naznačila, že ide o otázku národnej bezpečnosti. Dňa 16. februára médiá citovali Si Ťin-pchinga v jeho pozícii generálneho tajomníka Komunistickej strany Číny, ktorý vedúcim predstaviteľom Hongkongu vydal pokyny, aby bola kontrola pandémie ich najvyššou prioritou. Vláda Hongkongu zriadila päť osobitných skupín v rámci ústrednej vlády. Miestna samospráva uplatnila legislatívne opatrenie

o mimoriadnych nariadeniach s cieľom umožniť zdravotníckym odborníkom z pevninskej Číny liečiť pacientov s ochorením COVID-19 bez toho, aby sa žiadali o miestnu licenciu, a umožnila, aby sa lieky z pevninskej Číny vyhli miestnemu registračnému mechanizmu.

Po 1. júli vláda postupne uvoľňovala cestovné obmedzenia a mechanizmus pozastavenia letov a znížila dĺžku povinnej hotelovej karantény. V októbri sa centralizovaná hotelová izolácia pre prichádzajúcich cestujúcich nahradila domácou karanténou. Do konca roka zostali v platnosti opatrenia týkajúce sa zdravotného dohľadu a testov na ochorenie COVID-19. Pokiaľ ide o obmedzenia týkajúce sa verejného zhromažďovania, limit osôb sa zvýšil zo štyroch na dvanásť.

Vykonávanie zákonov o národnej bezpečnosti

Orgány presadzovania práva aj naďalej zatýkali ľudí z dôvodu národnej bezpečnosti. Podľa bezpečnostného úradu bolo na základe zákona o národnej bezpečnosti k 31. decembru 2022 zatknutých 236 osôb¹⁰. Orgány vzniesli obvinenia proti 145 jednotlivcom a piatim spoločnostiam. Miera usvedčenia je 100 %. Horná hranica trestu podľa zákona o národnej bezpečnosti je odňatie slobody na doživotie.

Začal sa uplatňovať extrateritoriálny rozmer zákona o národnej bezpečnosti. Od februára poskytovatelia internetových služieb zablokovali webové sídlo skupiny bojujúcej za ľudské práva so sídlom v Spojenom kráľovstve s názvom Hong Kong Watch. Nasledujúci mesiac sa organizácia Hong Kong Watch stala prvou skupinou mimo Hongkongu, ktorá dostala varovanie od národnej bezpečnostnej polície. V októbri už z Hongkongu nebolo dostupné webové sídlo skupiny Hong Kong Democracy Council so sídlom v USA, bojujúcej za ľudské práva.

Orgány varovali členov občianskej spoločnosti v zahraničí. V apríli bol bývalému zákonodarcovi v exile udelený príkaz na obmedzenie vlastníckeho práva, ktorý jemu a viacerým členom jeho rodiny zabránil narábať s ich aktívami v Hongkongu. Vyskytla sa aj správa o aktivistke v exile, ktorá dostala varovanie, že by po návrate do Hong Kongu mohla byť zatknutá a ktorej rodina bola políciou predvolaná na vypočúvanie¹¹.

Osem univerzít financovaných z verejných zdrojov oznámilo plány zaviesť kurzy o národnej bezpečnosti. Základné a stredné školy dostali usmernenia odstrániť publikácie, ktoré by mohli porušovať zákon o národnej bezpečnosti. Stredná škola vylúčila 14 študentov, ktorí sa nezúčastnili ceremónie vztýčenia vlajky¹². Zahraniční učitelia s anglickým materinským jazykom pracujúci vo verejných školách museli podpísať vyhlásenie o dodržiavaní základného zákona.

Zákon proti podnecovaniu k vzbure z koloniálneho obdobia, ktorý sa neuplatňoval až do marca 2020, sa v roku 2022 uplatňoval pravidelne. Na základe tohto zákona bola vykonaná asi pätina zatknutí národnou bezpečnostnou políciou. Dňa 1. novembra bol na základe tohto zákona zatknutý občan EÚ. V neskoršej fáze orgány tvrdili, že muž bol občan Číny a to bol dôvod, prečo mu nebola umožnená konzulárna pomoc.

¹⁰ <https://www.info.gov.hk/gia/general/202302/14/P2023021400644.htm>.

¹¹ <https://www.rfa.org/cantonese/news/htm/hk-relative-11222022024155.html>.

¹² <https://www.thestandard.com.hk/breaking-news/section/4/195744/School-suspends-14-students-for-%E2%80%98disrespectful-behavior%E2%80%99-during-national-anthem-and-flag-raising-ceremony>.

Vo veľkej miere sa uplatňovala vyhláška o ochrane osobných údajov z roku 2021 známa ako „zákon o boji proti doxingu“. Komisárka pre ochranu osobných údajov uviedla, že odkedy sa zákon v októbri 2021 začal uplatňovať, jej úrad vydal štrnástim platformám sociálnych médií viac ako 770 „oznámení o zastavení činnosti“, v ktorých sa vyžadovalo odstránenie približne 3 900 správ¹³.

Zavedenie ohlasovaných právnych predpisov o národnej bezpečnosti podľa článku 23 základného zákona sa odkladá. Okrem štyroch trestných činov podľa zákona o národnej bezpečnosti sa očakáva, že článkom 23 sa za nezákonné vyhlási aj vlastizrada, buričstvo, krádež štátnych tajomstiev, politické aktivity zahraničných politických organizácií alebo orgánov, nadväzovanie vzťahov so zahraničnými politickými organizáciami alebo orgánmi zo strany politických organizácií alebo orgánov v Hongkongu.

Súdne konania

Pokračovali súdne konania súvisiace s porušením zákona o národnej bezpečnosti.

Hromadné **súdne konanie so 47** poslancami a aktivistami, ktorí sa zúčastnili na primárnych voľbách v roku 2020, je prípadom týkajúcim sa porušenia zákona o národnej bezpečnosti s dosiaľ najväčším počtom žalovaných. Formálne súdne konanie na Vyššom súde naplánované na začiatok roka 2023 by mohlo trvať celé mesiace. Prokurátor obvinil 47 poslancov a aktivistov zo „sprisahania s cieľom spáchať trestný čin rozvracania“ na základe zákona o národnej bezpečnosti. Hrozí im odňatie slobody na doživotie. Keďže súd v marci 2021 zamietol väčšine žalovaných prepustenie na kauciu, mnohí z nich sú od januára 2021 držaní vo väzbe, v niektorých prípadoch v izolácii. Tí, ktorí boli prepustení na kauciu, musia dodržiavať prísne podmienky vrátane zákazu hovorenia s médiami alebo diplomatmi. V januári a marci súd odvolal udelenie kaucie dvom žalovaným po tom, čo dospel k záveru, že ich príspevky na sociálnych sieťach ohrozujú národnú bezpečnosť. Tajomník pre spravodlivosť prisľúbil, že bude riešiť obavy súvisiace s oneskorením trestného stíhania vo veci. V auguste nariadil tajomník pre spravodlivosť súdu zloženému z troch sudcov na základe zákona o národnej bezpečnosti, aby vo veci rozhodol, a to namiesto toho, aby schválil súdne konanie s porotou, odvolávajúc sa na zapojenie cudzích prvkov a osobnú bezpečnosť prísediacich a ich rodinných príslušníkov.

¹³ <https://hongkongfp.com/2022/06/14/hong-kong-watchdog-told-14-social-media-sites-to-remove-3900-doxxing-items-in-8-months/>.

Dva prípady proti **Hongkongskej aliancii na podporu vlasteneckých demokratických hnutí Číny** (ďalej len „Aliancia“) vstúpili v roku 2022 do fázy súdneho konania. Skupina zorganizovala každoročnú sviečkovú demonštráciu s cieľom uctiť si pamiatku masakru z Námestia nebeského pokoja. Bývalá podpredsedníčka Aliancie Chow Hang-tung je vo väzení od septembra 2021. V jednom z prípadov obvinil prokurátor Alianciu a jej kľúčových členov (Chow Hang-tung, Lee Cheuk-yan a Albert Ho) z podnecovania k rozvracaniu s hornou hranicou sadzby trestu odňatia slobody na doživotie. Prípady má v rukách Vyšší súd a čaká sa na konečné potvrdenie harmonogramu pojednávania. Všetci traja obžalovaní vyhlásili, že sú nevinní. Jedna z obžalovaných, Chow Hang-tung, ktorá sa sama obhajuje, vyhrala v auguste 2022 právny spor o zrušení obmedzení súvisiacich s podávaním správ¹⁴.

V druhom prípade prokurátor obvinil Alianciu z nesplnenia požiadavky poskytnúť informácie vydané národnou bezpečnostnou políciou v auguste 2021. Počas vypočúvania prokurátor obvinil skupinu z toho, že je „zahraničným agentom“, pričom však odmietol identifikovať zapojenú krajinu alebo zapojený zahraničný subjekt. Prokurátor upravil veľké množstvo informácií, čím zabránil trom bývalým členom stáleho výboru Aliancie v obhajobe a krížovom výsluchu svedkov na súde. Sudca zakázal obžalovanej Chow Hang-tung, aby násilné potlačenie protestov v roku 1989 nazývala „masakrou z Námestia nebeského pokoja“. Horná hranica trestu je šesť mesiacov väzenia.

Dňa 14. decembra Vyšší súd zbavil Chow Hang-tung obvinenia z podnecovania nepovoleného zhromaždenia (spomienku na udalosti z Námestia nebeského pokoja v roku 2021) a zrušil trest odňatia slobody na 15 mesiacov, ktorý jej bol uložený v januári 2021.

V prípade týkajúcom sa zákona o národnej bezpečnosti a zákona proti podnecovaniu k vzbuře v súvislosti s mediálnym magnátom **Jimmym Laiom**, sa šesť bývalých novinárov novin Apple Daily priznalo k protiprávnemu konaniu, zatiaľ čo Jimmy Lai a tri spoločnosti prepojené s novinami Apple Daily svoju vinu poprelo. Prokurátor ich obvinil zo „sprisahania s cieľom tajne spolupracovať so zahraničnou krajinou alebo s vonkajšími prvkami s cieľom ohroziť národnú bezpečnosť“ a zo „sprisahania s cieľom tlačiť, uverejňovať, predávať, ponúkať na predaj, distribuovať, vystavovať a/alebo rozmnožovať publikácie podnecujúce k vzbuře“. Horná hranica trestu je odňatie slobody na doživotie.

¹⁴ V nariadení magistrátu Hongkongu sa zakazuje podávanie správ o predbežnom konaní na magistrátnom súde, ale tento zákaz môže magistrát zrušiť na požiadanie obvineného.

Po tom, čo súd najvyššieho stupňa rozhodol, že Jimmy Lai si môže najat' zahraničného právniku, ktorý ho má na súde obhajovať, predseda výkonnej rady John Lee požiadal Stály výbor Celočínskeho zhromaždenia ľudových zástupcov, aby vyložil zákon o národnej bezpečnosti s cieľom zistiť, či by najatie zahraničného právniku mohlo byť v rozpore s „cieľom“ a „legislatívnym zámerom“ zákona. Dňa 30. decembra prijal Stály výbor Celočínskeho zhromaždenia ľudových zástupcov výklad článkov 14 a 47 zákona o národnej bezpečnosti a uviedol, že v prípadoch týkajúcich sa národnej bezpečnosti, by mohol o tom, či si obžalovaný môže najat' zahraničných právnikov, rozhodnúť predseda výkonnej rady a Výbor pre ochranu národnej bezpečnosti¹⁵. To bol prvý výklad zákona o národnej bezpečnosti zo strany Stáleho výboru Celočínskeho zhromaždenia ľudových zástupcov. Bez ohľadu na osobitný prípad Jimmyho Laia, tento výklad zákona o národnej bezpečnosti dáva predsedovi výkonnej rady a Výboru pre ochranu národnej bezpečnosti právomoc prijímať rozhodnutia o jednotlivých súdnych prípadoch bez možnosti napadnutia rozhodnutia prostredníctvom súdneho preskúmania. To by potenciálne mohlo ohroziť nezávislosť súdnictva, a ovplyvniť tak dôveru v právny štát. Súdne konanie s Jimmym Laiom bolo odložené na 25. septembra 2023, keďže vláda mení vyhlášku o právnikoch v nadväznosti na rozhodnutie Stáleho výboru Celočínskeho zhromaždenia ľudových zástupcov.

V inom prípade okresný súd rozhodol, že Jimmy Lai porušil podmienky nájmu sídla jeho mediálnej spoločnosti tým, že utajil pôsobenie poradenskej spoločnosti na tom istom mieste¹⁶. Sudca odsúdil Jimmyho Laia na päť rokov a deväť mesiacov väzenia a udelil mu pokutu vo výške 2 miliónov HKD (241 570 EUR)¹⁷.

Prípad fondu humanitárnej pomoci 612 (ďalej len „fond“) sa týkal bývalého zákonodarcu Cyda Hoa, speváčky Denise Ho, akademika Huia Po-Keunga, advokátky Margaret Ng, 92-ročného kardinála Josepha Zena a tajomníka fondu Szea Ching-weea. Boli zatknutí medzi 10. a 12. májom. V čase zatknutia Hui odchádzal z mesta a mal v pláne začať vyučovať na univerzite v EÚ.

Fond, ktorý bol založený v júni 2019, poskytoval finančnú pomoc tým, ktorí boli zranení alebo zatknutí počas protestov v roku 2019. Svoje operácie pozastavil v októbri 2021 po tom, čo národná bezpečnostná polícia uviedla, že fond je predmetom vyšetrovania. Vatikán vyhlásil, že „vývoj situácie veľmi

¹⁵ http://www.news.cn/2022-12/30/c_1129245755.htm.

¹⁶ https://legalref.judiciary.hk/doc/judg/html/vetted/other/ch/2021/DCCC000349_2021_files/DCCC000349_2021ES.htm.

¹⁷ https://legalref.judiciary.hk/doc/judg/html/vetted/other/ch/2021/DCCC000349A_2021_files/DCCC000349A_2021ES.htm.

pozorne sleduje“.¹⁸ Súd rozhodol, že správcovia fondu nepodali žiadosť o registráciu ani o výnimku z registrácie v stanovenej lehote, čo je trestný čin s hornou hranicou pokuty vo výške 10 000 HKD (1 269 EUR). Každý z piatich správcov dostal pokutu vo výške 4 000 HKD (490 EUR), zatiaľ čo tajomník musel zaplatiť pokutu vo výške 2 500 HKD (305 EUR). Päť správcov sa odvolalo.

Aktíva organizácie **Spark Alliance**, ďalšej platformy, ktorá poskytovala finančnú pomoc počas protestov v roku 2019, boli skonfiškované. Vyšší súd schválil zaistenie 70 miliónov HKD (8,89 milióna EUR) z „príjmov z trestnej činnosti“. Polícia obvinila zatknuté osoby z používania finančných prostriedkov na iné ako uvádzané ciele¹⁹.

V tomto roku boli takisto podľa zákona o národnej bezpečnosti prvýkrát **odsúdené maloleté osoby**, čo znepokojilo vysokého komisára OSN pre ľudské práva²⁰. V októbri súd odsúdil štyroch tínedžerov vo veku 16 až 19 rokov na väzbu v nápravných zariadeniach na obdobie až do troch rokov. Štyria odsúdení sa priznali ku sprisahaniu s cieľom spáchať trestný čin rozvracania.

Dňa 30. marca predseda Najvyššieho súdu Spojeného kráľovstva, lord Reed, a jeho kolega lord Hodge odstúpili zo svojich funkcií dočasných sudcov na hongkonskom odvolacom súde poslednej inštancie. Lord Reed uviedol: „Sudcovia Najvyššieho súdu nemôžu v Hongkongu ďalej zastávať svoju funkciu bez toho, aby sa zdalo, že podporujú administratívu, ktorá sa odklonila od hodnôt politickej slobody a slobody prejavu, ku ktorým sú sudcovia Najvyššieho súdu zaviazaní. Funkcie na súde poslednej inštancie zastávalo desať zahraničných sudcov. Všetci zo svojich oficiálnych funkcií odstúpili.

Medzinárodné reakcie

Dňa 28. mája **vysoká komisárka OSN pre ľudské práva** Michelle Bacheletová vydala vyhlásenie po svojej oficiálnej návšteve Číny. Vyzvala vládu, aby „rozvíjala a nepotláčala“ obrovský potenciál občianskej a akademickej spoločnosti v Hongkongu s cieľom pomôcť presadiť ľudské práva v OAO a mimo nej. Vyjadrila obavy týkajúce sa zatknutí právnikov, aktivistov, novinárov a iných na základe zákona o národnej bezpečnosti²¹.

¹⁸ <https://www.vaticannews.va/en/pope/news/2022-05/cardinal-zen-arrested-in-hong-kong-holy-see-expresses-concern.html>.

¹⁹ [https://www.thestandard.com.hk/breaking-news/section/4/195125/HK\\$70m-confiscated-from-fundraising-platform-for-HK-protesters](https://www.thestandard.com.hk/breaking-news/section/4/195125/HK$70m-confiscated-from-fundraising-platform-for-HK-protesters).

²⁰ <https://www.ohchr.org/en/press-briefing-notes/2022/10/alarm-sentencing-under-national-security-law>.

²¹ <https://www.ohchr.org/en/statements/2022/05/statement-un-high-commissioner-human-rights-michelle-bachelet-after-official>.

Výbor Organizácie Spojených národov pre ľudské práva v júli v rámci svojho štvrtého pravidelného preskúmania podľa Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v Hongkongu naliehalo vyzval Hongkong na „zrušenie súčasného zákona o národnej bezpečnosti a medzitým sa zdržal jeho uplatňovania“. Výbor zdôraznil svoje obavy týkajúce sa nejasností v súvislosti s koncepciou „národnej bezpečnosti“ a možností presunu prípadov na vyšetrovanie, trestné stíhanie, súdne konanie a vykonávanie trestu z Hongkongu do Číny (ktorá nie je zmluvnou stranou paktu). Výbor takisto naliehalo vyzval orgány, aby zrušili zákon proti podnecovaniu k vzburе a zdržali sa uplatňovania zákona o národnej bezpečnosti na potláčanie prejavov kritických a nesúhlasných stanovísk. Pokiaľ ide o možnosť prijatia nových právnych predpisov o národnej bezpečnosti podľa článku 23 základného zákona, Výbor naliehalo vyzval Hongkong, aby zaistil, že legislatívne procesy budú „inkluzívne a transparentné a umožnia slobodnú, otvorenú a zmysluplnú účasť občianskej spoločnosti a verejnosti“.

Práva, slobody a rovnosť príležitostí

Zákon o národnej bezpečnosti mal negatívny dosah na kľúčové oblasti právnickej komunity. Niekoľko právnikov známych ako obhajcovia ľudských práv vrátane bývalého predsedu **advokátskej komory** odišlo po tom, čo boli predvolaní na zasadnutie s národnou bezpečnostnou políciou alebo po tom, čo boli vyčlenení propekinskými médiami. Predsedníčka výkonnej rady Carrie Lam v marci namiesto otvorenejšieho nominanta, ktorého navrhovala advokátska komora, vymenovala za predsedu advokátskej komory pre Komisiu pre odporúčanie súdnych úradníkov iného nominanta. Do rady guvernérov **Združenia právnych zástupcov**, bývalého orgánu právnikov otvorene prejavujúcich svoj názor, ktorý vydáva právne odporúčania vláde, boli zvolení menej otvorení kandidáti. O svoju pozíciu v tomto orgáne prišiel aj významný právnik v oblasti ľudských práv.

Výrazne sa tým ohrozila **sloboda zhromažďovania**. Organizátori zhromaždení musia od polície získať „list neobsahujúci žiadne námietky“, ak sa na ich zúčastní viac ako 50 ľudí. V prípade demonštrácií je táto hranica 30 ľudí. Od roku 2020 boli zhromaždenia viac ako štyroch, niekedy dvoch, ľudí zakázané, pričom tento zákaz vychádzal z ochorenia COVID-19. V marci dostalo pár jednotlivcov, ktorí sa zúčastnili na malom proteste k prvému mesiacu útočnej vojny Ruska voči Ukrajine, pokutu za zhromažďovanie sa v skupinách, ktoré zahŕňajú viac ako dvoch ľudí. Po tretíkrát za sebou sa nemohla uskutočniť každoročná spomienková slávnosť pri príležitosti výročia masakry na Námestí nebeského pokoja. Polícia uzatvorila park a zatkla šesť ľudí.

Na **akademickú slobodu** bol vyvinutý tlak, keďže niektoré médiá vyčlenili istých akademikov a kritizovali ich výskumnú prácu na základe ich vnímaných politických postojov, čo niektorých prinútilo opustiť ich pozície. V jednom prípade vláda zamietla žiadosť o víza zahraničnému výskumníkovi, pričom on ani škola neboli oficiálne informovaní o dôvodoch tohto zamietnutia. Akademici v oblasti politických vied sa rozhodli odložiť citlivý výskum. Viaceré vysoké školy zatvorili svoje katedry politických vied a niekoľko predmetov o ľudských právach už nie je zahrnutých v osnovách. V Hongkongu sa znížil počet študentov a výskumníkov z EÚ.

Pokiaľ ide o **slobodu združovania a vytvárania odborových zväzov**, vyskytlo sa viacero prekážok. Od septembra sa musia odborové zväzy zaväzovať, že neohrozia národnú bezpečnosť. Legislatívna rada schválila vytvorenie špecializovanej pozície hlavného pracovníka pre pracovné záležitosti na ministerstve práce s cieľom posilniť reguláciu odborových zväzov. Povinnosti vyplývajúce z tejto pozície zahŕňajú zmenu nariadenia o odborových zväzoch s cieľom zakázať ľuďom odsúdeným z trestných činov zameraných proti národnej bezpečnosti stať sa predstaviteľmi odborových zväzov, ako aj zavádzanie vzdelávacích plánov o národnej bezpečnosti v odborových zväzoch²².

Organizácia Hong Kong Labour Rights Monitor uviedla, že rozpustených bolo minimálne 62 odborových zväzov a zatknutých alebo obvinených bolo 11 organizátorov odborových zväzov²³.

Asociácia hongknských novinárov, najväčšia skupina novinárov, pokiaľ ide o počet členov, dostala z Registra odborových zväzov ministerstva práce písomnú žiadosť o vysvetlenie svojich operácií. Výsledkom bolo, že asociácia zmenila svoje interné pravidlá, aby uľahčila svoje rozpustenie.

Sloboda tlače sa ocitla pod neustálym tlakom: Podľa ročného prieskumu Asociácie hongknských novinárov bolo skóre slobody tlače predstavujúce stanoviská pracovníkov médií na úrovni 26,2 bodov, čo predstavuje pokles oproti roku 2021, kedy bola úroveň na 32,1 bodoch. Ide o najväčší pokles bodov, odkedy asociácia index zaviedla²⁴. Podľa rebríčka Novinárov bez hraníc sa sloboda tlače Hongkongu prepadla na rekordnú úroveň, a to o 68 miest až na 148. priečku spomedzi 180 miest²⁵.

²² <https://www.legco.gov.hk/en/legco-business/committees/financial-proposals-results.html?2022&20220708>.

²³ <https://hklabourrights.org/advocacy/hong-kong-trade-union-movement-under-the-national-security-law-two-years-into-the-authoritarian-rule/>.

²⁴ <https://hongkongfp.com/2022/09/24/shrinking-news-industry-hong-kong-press-freedom-index-sinks-to-new-low-as-media-outlets-disappear/>.

²⁵ <https://rsf.org/en/country/hong-kong>.

Predseda Asociácie hongknských novinárov čelil obvineniam z bránenia výkonu polície a narúšania verejného poriadku pri vykonávaní svojej reportérskej činnosti. Ak bude odsúdený, hrozí mu väzenie maximálne na dva roky. V apríli národná bezpečnostná polícia zatkla skúseného novinára na základe zákona proti podnecovaniu k vzbure, pričom bol obvinený zo sprisahania s cieľom zverejniť materiály podnecujúce k vzbure.

Viacere nezávislé spravodajské médiá zastavili svoju prevádzku. V januári skončila svoju činnosť aj platforma Citizen News kvôli obavám o bezpečnosť svojich zamestnancov. V júni svoju prevádzku skončila aj investigatívna platforma Factwire. Platformy Mad Dog Daily, Dare Media HK a Polymer spolu s kantonskými programami spravodajskej služby Radio Free Asia takisto ukončili svoju prevádzku.

Klub zahraničných spravodajcov zrušil svoje výročné novinárske ceny za ľudské práva, pričom citoval „právne neprekročiteľné línie“. Udeľovanie ocenení od roku 2023 prevezme vysoká škola Arizona State University.

Zvýšila sa miera autocenzúry: televízny kanál sa ospravedlnil po tom, čo dostal sťažnosti, že jeho reportérka „vzývala k nenávisti“. Reportérka sa pýtala vládnych úradníkov na postup riešenia sťažností na zdravotníckych odborníkov z Číny, ktorí do Hongkongu prišli pomáhať riadiť pandémiu²⁶.

Rozhodnutím Vyššieho súdu sa polícii umožnil prístup k novinárskym materiálom uloženým na smartfónoch obžalovaného v prípade, ktorý súvisel so zákonom o národnej bezpečnosti. Sudca rozhodol, že potreba riešenia trestných činov vo verejnom záujme prevažuje novinárske privilegium²⁷.

Vyšší súd potvrdil odsúdenie novinára, ktorý použil informácie získané z verejného registra na investigatívny príbeh o spoločenských nepokojoch v roku 2019. Súd poslednej inštancie naplánoval pojednávanie vo veci na január 2023.

Novinárov, ktorí sa zaoberali prvojúlovými ceremoniami, kedy prezident Si Ťin-pching uviedol do úradu nového predsedu výkonnej rady, vybrala vláda. Ministerstvo informačných služieb zamietlo žiadosti minimálne 13 novinárov z deviatich miestnych a medzinárodných médií.

²⁶ <https://www.rfa.org/english/news/china/hongkong-media-03182022083215.html>.

²⁷ https://legalref.judiciary.hk/lrs/common/search/search_result_detail_frame.jsp?DIS=148078&QS=%2B%7C%28CACV356%2F2022%29&TP=JU.

Odborníci v oblasti médií čelili tlaku, keďže vládni úradníci sa písomne obrátili na miestne a zahraničné mediálne organizácie s cieľom odsúdiť správy, ktoré sa zdali kritické voči orgánom kritické²⁸.

Vo februári Koalícia za slobodu médií, do ktorej patrí USA, Spojené kráľovstvo a 19 ďalších krajín, odsúdila orgány Hongkongu a Číny za narušenie slobody tlače²⁹.

Zákon proti podnecovaniu k vzbuře mal ďalšie následky na **slobodu prejavu**, keďže na základe tohto zákona boli zatknuté osoby aktívne na sociálnych sieťach po uverejnení komentárov na sociálne siete a internetové fóra. V jednom prípade polícia zatkla za podnecovaniu k vzbuře štyroch ľudí, ktorí spravovali fórum na sociálnych médiách, na ktorom štátni zamestnanci anonymne vyjadrovali svoje názory. Polícia obvinila minimálne jednu osobu. Zmizli aj ďalšie internetové stránky podobnej povahy³⁰.

V júni boli uväznené dve ženy, jedna na šesť, druhá na sedem mesiacov, za príspevky na sociálnych médiách, v ktorých sa vyjadrovali proti vakcínam proti ochoreniu COVID-19 a protiepidemickým pravidlám³¹. V novembri dostal muž s autizmom 12-mesačný trest odňatia slobody za podnecovanie iných k účasti na nezákonnom zhromažďovaní a vykonávanie činu podnecovania k vzbuře³².

Päť členov výkonného výboru Všeobecného zväzu hongknských logopédov bolo odsúdených na 19 mesiacov väzenia na základe zákona proti podnecovaniu k vzbuře za „sprisahanie s cieľom tlačiť, uverejňovať, distribuovať alebo vystavovať publikácie podnecujúce k vzbuře³³“. Podľa rozsudku obsahovali ilustrované knihy publikované obžalovanými „praktiky na vymývanie mozgov detí vo veku od štyroch rokov“³⁴. Organizácia Human Rights Watch uviedla, že hongknská vláda „pravdepodobne vo svojich právnych nástrojoch upravila zákon proti podnecovaniu k vzbuře s cieľom penalizovať menšie trestné činy súvisiace s verejným prejavom“³⁵.

Dvaja bývalí redaktori rozpusteného spravodajského média Stand News spolu s jeho materským podnikom Best Pencil čelili obvineniam z podnecovania

²⁸ <https://www.brandhk.gov.hk/en/media-centre#clarifications>.

²⁹ <https://hk.usconsulate.gov/n-2022020801/>.

³⁰ <https://www.thestandard.com.hk/section-news/section/4/244475/Four-civil-servants-held-for-social-media-'sedition'>.

³¹ <https://www.scmp.com/news/hong-kong/law-and-crime/article/3183395/taiwanese-drinks-shop-owners-jailed-7-months-over>.

³² https://legalref.judiciary.hk/doc/judg/html/vetted/other/ch/2022/DCCC000354A_2022_files/DCCC000354A_2022ES.htm.

³³ https://legalref.judiciary.hk/lrs/common/search/search_result_detail_frame.jsp?DIS=147148&QS=%2B%7C%28DCCC854%2F2021%29&TP=RS.

³⁴ https://legalref.judiciary.hk/lrs/common/search/search_result_detail_frame.jsp?DIS=147148&QS=%2B%7C%28DCCC854%2F2021%29&TP=RS.

³⁵ <https://www.hrw.org/news/2022/09/07/hong-kong-childrens-book-authors-convicted-0>.

k vzbure. Súd rozhodol, že spravodlivé súdne konanie je možné, hoci prokurátori nedodali všetky dôkazy zhromaždené počas vyšetrovania³⁶.

LGBTIQ+

Odvolačí súd zamietol požiadavku aktivistu **LGBTIQ+** uznať manželstvá osôb rovnakého pohlavia registrované v zahraničí³⁷. Súd sa vyjadril, že ich uznanie by bolo „zjavne v rozpore so zámerom navrhovateľov základného zákona“. Prípád je na súde poslednej inštancie³⁸.

Súd takisto udelil dvom transrodovým mužom povolenie odvolať sa proti rozhodnutiu súdu poslednej inštancie o verejnej politike, ktorá umožňuje zmeniť pohlavie na identifikačnom dokumente len transrodovej osobe, ktorá v plnej miere podstúpila chirurgickú zmenu pohlavia³⁹. Odvolačí súd už v minulosti rozhodol v neprospech dvoch žiadateľov⁴⁰.

Dospievajúca osoba s rodovou rozkladou predložila v júli komisii pre rovnosť príležitostí sťažnosť, v ktorej tvrdila, že zákaz na školách, ktorým sa chlapcom zakazovali dlhé vlasy, bol diskriminačný a porušil nariadenie o diskriminácii z dôvodu pohlavia⁴¹. V septembri zorganizovala komisia pre rovnosť príležitostí mediáciu medzi tínedžerom a školou.

Kvôli cestovným a spoločenským obmedzeniam súvisiacim s ochorením COVID-19 sa organizátori športového podujatia Gay Games rozhodli spoluorganizovať hry v roku 2023 s Mexikom, keďže podujatie bolo v roku 2022 odložené. Dúhový pochod nebolo možné organizovať tretí rok za sebou.

Zahraniční pracovníci v domácnosti

Pandemické obmedzenia ovplyvnili pracovníkov v domácnosti a zvýšila sa miera diskriminácie. Boli nahlásené prípady, kedy týmto pomocníkom v domácnosti nebolo počas vln pandémie umožnené opustiť domácnosť zamestnávateľa⁴², ako aj prípady, kedy týmto pomocníkom nebolo umožnené

³⁶ <https://hongkongfp.com/2022/12/22/hong-kong-court-rejects-bid-by-former-stand-news-editors-to-terminate-trial/>.

³⁷ https://legalref.judiciary.hk/lrs/common/search/search_result_detail_frame.jsp?DIS=146704&QS=%2B%7C%28CACV557%2F2020%29&TP=JU.

³⁸ https://legalref.judiciary.hk/lrs/common/search/search_result_detail_frame.jsp?DIS=148605&QS=%2B%7C%28CACV557%2F2020%29&TP=JU.

³⁹ https://legalref.judiciary.hk/lrs/common/search/search_result_detail_frame.jsp?DIS=144139&QS=%2B%7C%28CACV183%2F2019%29&TP=JU.

⁴⁰ https://legalref.judiciary.hk/lrs/common/ju/ju_frame.jsp?DIS=142010&currpage=T.

⁴¹ <https://www.scmp.com/news/hong-kong/society/article/3185931/hong-kong-teen-challenging-school-policy-long-hair-boys>.

⁴² <https://theinitium.com/article/20220225-hongkong-domestic-workers-who-caught-the-covid19-virus/>.

vrátiť sa do domácnosti zamestnávateľov zo strachu, že by ich mohli nakaziť⁴³. Vo všeobecnejšom zmysle boli aj naďalej nahlasované prípady zneužívania pracovníkov v domácnosti.

V septembri orgány zvýšili mzdy pracovníkov v domácnosti⁴⁴, ktoré boli dva roky zmrazené. Zaviedli aj opatrenia, ktorých cieľom bolo odradiť pracovníkov v domácnosti od zmeny zamestnávateľa, aby vo svoj prospech nemohli „využiť“ nedostatok pracovníkov spôsobený ťažkosťami so vstupom do Hongkongu pre pandemické obmedzenia. Pracovníci v domácnosti nemohli podľa obmedzení navštíviť svoje rodiny v zahraničí a pri vstupe na územie sa na nich vzťahovali osobitné karanténne opatrenia. Pracovníci v domácnosti neboli zahrnutí do bonusového systému navrhnutého vládou na podporu hospodárstva.

Obchodovanie s ľuďmi

USA zaradili v júli Hongkong do zoznamu sledovaných krajín skupiny 2 už tretí rok po sebe. USA tvrdili, že Hongkong nespĺňa minimálne normy na odstránenie nezákonného obchodovania, hoci vynaložil „značné úsilie“. USA vyzvali k prijatiu právnych predpisov na kriminalizáciu všetkých foriem nezákonného obchodovania v plnej miere.

V decembri vláda sprísnila politiku týkajúcu sa zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia žiadateľov o azyl⁴⁵. Imigračný úrad môže vyhostiť žiadateľov čakajúcich na rozsudky súdu, keď súd zamietne ich žiadosť o súdne preskúmanie. Odhaduje sa, že okamžitému vyhosteniu môže čeliť až 1 200 ľudí. Právnici v oblasti ľudských práv vyjadrili poľutovanie nad nedostatočnou konzultáciou s mimovládnyimi organizáciami, skupinami občianskej spoločnosti, akademikmi, Vysokým komisárom Organizácie Spojených národov pre utečencov v Hongkongu a s právnickou obcou.

II. Hospodársky vývoj

Hongkonské hospodárstvo je veľmi otvorené (obchod s tovarom predstavoval viac ako 300 % HDP). Je to piate najväčšie obchodné hospodárstvo na svete

⁴³ <https://www.scmp.com/yp/discover/news/hong-kong/article/3177657/no-home-away-home-domestic-workers-terminated-after>.

⁴⁴ <https://www.info.gov.hk/gia/general/202209/30/P2022093000326.htm?fontSize=1>.

⁴⁵ <https://www.scmp.com/news/hong-kong/law-and-crime/article/3202303/new-get-tough-policy-refugee-appeals-against-deportation-orders-comes-force-hong-kong>.

(2021)⁴⁶ a tretia destinácia na svete, pokiaľ ide o investičné toky (2021). Je aj siedmym najväčším zdrojom investícií na svete⁴⁷.

Hongkong si naďalej uplatňoval nezávislosť pri vykonávaní obchodných dohôd, stanovovaní menovej politiky nezávisle od Číny a zapájania sa vo vlastnom mene do mnohých medzinárodných organizácií a viacstranných subjektov. K týmto organizáciám patrí Finančná akčná skupina a Svetová obchodná organizácia. Hongkong si takisto zachoval právnu jurisdikciu oddelenú od Číny, najmä pokiaľ ide o hospodársku politiku. Zachoval si samostatnú menu bez obmedzení kapitálu, ako aj samostatné regulačné štruktúry na dohľad nad spoločnosťami pôsobiacimi na jeho území. Medzi hlavné priority vlády patrilo navrátenie talentovaných ľudí a spoločností do Hongkongu a posilnenie hospodárskej integrácie s Čínou.

Pokiaľ ide o financie, Hongkong je aj naďalej jedným z najväčších kapitálových trhov na svete a zostáva prepojený s čínskym finančným trhom.

Podľa Správy Konferencie Organizácie Spojených národov pre obchod a rozvoj o svetových investíciách za rok 2022 (jún)⁴⁸ bol Hongkong v roku 2021 **treťou najväčšou destináciou na svete pre priame zahraničné investície**. Zahraničné spoločnosti však znížili svoju účasť a zahraničné a miestne talenty odišli, a to najmä kvôli obmedzeniam súvisiacim s ochorením COVID-19. Dôsledkom toho poklesla k júnu 2022 populácia o 121 500 osôb alebo 1,6 % medziročne (95 000 predstavuje čistý odlev obyvateľov a 26 500 predstavuje počet úmrtí vyšší ako počet narodení)⁴⁹.

Hongkonské hospodárstvo upadlo v roku 2022 do recesie. Po tom, čo v roku 2021 zaznamenalo nárast o 6,3 %, za prvých deväť mesiacov roku 2022 zaznamenalo medziročný pokles o 3,3 %⁵⁰. Finančný sektor a odvetvia obchodu a logistiky, ktorým sa v roku 2021 darilo, čelili počas tohto roka zvýšenému počtu výziev. Okrem toho odvetvia závislé od turizmu aj naďalej zaostávali kvôli absencii turistov. Hongkonské hospodárstvo sa **ešte nevrátilo na úroveň z roku 2018** (obdobie pred pandémiou a pred protestami v roku 2019).

⁴⁶ *World Trade Statistical Review 2022* (Štatistický prehľad svetového obchodu za rok 2022), Svetová obchodná organizácia, https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/wtsr_2022_e.htm.

⁴⁷ *World Investment Report 2022* (Správa o svetových investíciách za rok 2022), Konferencia Organizácie Spojených národov pre obchod a rozvoj, <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2022>.

⁴⁸ Správa o svetových investíciách za rok 2022 monitorujúca svetové a regionálne investičné trendy a vnútroštátny a medzinárodný politický rozvoj, Konferencia Organizácie Spojených národov pre obchod a rozvoj, 9. júna 2022, dostupná na adrese: <https://unctad.org/webflyer/world-investment-report-2022>.

⁴⁹ Tlačová správa: *Mid-year population for 2022* (Stredný stav obyvateľstva za rok 2022), 11. augusta 2022, Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong, dostupná na adrese: https://www.censtatd.gov.hk/en/press_release_detail.html?id=5078.

⁵⁰ *Tlačová správa o predbežných odhadoch hrubého domáceho produktu za tretí štvrťrok 2022*, november 2022, Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong.

Inflácia bola aj naďalej mierna s medziročným nárastom indexu spotrebiteľských cien o 1,9 % v prvých desiatich mesiacoch roku⁵¹.

Pracovný trh bol stabilný. Miera nezamestnanosti vyvrcholila na úrovni 5,4 % v apríli predtým, než sa postupne znížila na 3,8 % v októbri 2022 (bližšie k úrovni 3,9 % zaznamenatej na začiatku roka)⁵². V priemere sa úroveň pohybovala na 4,5 % v prvých desiatich mesiacoch roka 2022, čo predstavuje zlepšenie v porovnaní s úrovňou 5,2 % v roku 2021, ale je to o 3 % viac, ako bola úroveň pred krízou spôsobenou pandémiou ochorenia COVID-19.

Odvetvie obchodu a logistiky zaznamenalo pokles. Na toto odvetvie pripadá približne 20 % HDP Hongkongu a prispelo k hospodárskej obnove v roku 2021. HDP z činností odvetvia dovozu a vývozu sa v prvej polovici roka 2022 medziročne znížil o 6,9 %. To nastalo, keď hodnota zahraničného obchodu s tovarom v Hongkongu medziročne klesla o 4,0 % na úroveň 7,97 bilióna HKD (984 miliárd EUR)⁵³ v prvých desiatich mesiacoch. Situácia sa počas roka zhoršovala a zahraničný obchod medziročne klesol o 11,1 % v porovnaní s obdobím od júla do októbra.

Finančný sektor (23 % HDP Hongkongu), hlavná hnacia sila rastu v posledných rokoch, v prvej polovici roka 2022 výrazne spomalil a medziročne narástol len o 0,8 %⁵⁴.

Počet **prvotných verejných ponúk akcií (IPO)** sa za prvých 11 mesiacov znížil z 83 na 69 za rovnaké obdobie v roku 2021, a suma získaná z IPO medziročne klesla o 70,6 % na úroveň 87,8 miliardy HKD (10,8 miliardy EUR). V roku 2021 bolo mesto štvrtým najväčším centrom na svete pre IPO po tom, čo bolo v roku 2020 na druhom a v roku 2019 na prvom mieste na svete.

Od začiatku roka **index Hang Seng Hongkongu** zaznamenal stratu 15,8 % svojej hodnoty (k 13. decembru) a **trhová kapitalizácia** na hongkongskej burze klesla o 21,4 % na 33,3 bilióna HKD (4,1 bilióna EUR). Na konci septembra 2022 bol Hongkong siedmym najväčším akciovým trhom na svete a štvrtým najväčším akciovým trhom v Ázii podľa trhovej kapitalizácie, ako aj najväčším offshorovým obchodným centrom s jüanom. Priemerný denný obrat na trhu sa

⁵¹ Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong, <https://www.censtatd.gov.hk/en/scode270.html#section3>.

⁵² Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong, <https://www.censtatd.gov.hk/en/scode200.html#section3>.

⁵³ Výmenný kurz z decembra 2022, kde 1 EUR = 8,0965 HKD.

⁵⁴ Reťazové objemové miery HDP podľa ekonomickej činnosti – v reťazových (2019) dolároch, Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong, https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=310-34501.

medziročne znížil o 27,7 % na 124 miliárd HKD (15,3 miliardy EUR) v prvých jedenástich mesiacoch⁵⁵.

Pokles v trhovej kapitalizácii a IPO spôsobila kombinácia svetových a regionálnych výziev. Patrili medzi ne: i) stúpajúca inflácia a sprísňovanie menových politík; ii) oslabovanie svetového hospodárstva a geopolitické napätie; iii) a obavy týkajúce sa čínskeho hospodárstva a „dynamickej politiky nulového šírenia ochorenia COVID-19“, najmä preto, že čínske spoločnosti dominujú kapitalizácii hongkonského akciového trhu.

Odvetvia spoliehajúce sa na výdavky turistov (maloobchod, potraviny a nápoje, doprava, cestovanie, stravovacie a ubytovacie služby) naďalej zaostávali, keďže uvoľnenie cestovných obmedzení koncom roka nevedlo k významného zvýšeniu turistických tokov. V prvých desiatich mesiacoch roka 2022 do Hongkongu zavítalo len 330 223 návštevníkov⁵⁶, čo je menej ako 1 % zo 65 miliónov návštevníkov v roku 2018 (z ktorých 78 % tvorili Číňania, pričom podľa odhadov sa podieľali na 40 % maloobchodného predaja mesta). V prvej polovici roka 2022 medziročne klesol HDP z **odvetví ubytovacích a stravovacích služieb** o 16,7 % a z **maloobchodného a veľkoobchodného predaja** o 7,1 %. Príspevok týchto odvetví k HDP predstavoval len 46 % a 41 % v porovnaní s úrovňou pozorovanou v prvej polovici roka 2018. Za prvých desať mesiacov roka 2022 zaznamenal maloobchodný predaj medziročný pokles o 0,7 % na úroveň 286,8 miliardy HKD (35,4 miliardy EUR). Za prvých deväť mesiacov klesli tržby reštauráciách medziročne o 9,2 % na úroveň 61,3 miliardy HKD (7,6 miliardy EUR). Obe odvetvia boli približne 30 % pod úrovňou zaznamenanou v roku 2018. Miera obsadenosti hotelov bola na úrovni 65 % (oproti 61 % v roku 2021 a 91 % v roku 2018) kvôli povinnej karanténe.

Podobne aj **odvetvie letectva** a súvisiace odvetvia čelili náročnej situácii. Počet letov na hongkonskom medzinárodnom letisku medziročne klesol o 5,3 % v prvých desiatich mesiacoch, na úroveň len 30 % oproti roku 2018. Počet cestujúcich sa zvýšil na 3 milióny (z 1 milióna v prvých desiatich mesiacoch roka 2021), to však predstavuje len 5 % zo 61,8 milióna cestujúcich zaznamenaných v roku 2018. Objem nákladnej leteckej dopravy v danom období medziročne klesol o 14 % na 84 % úrovne v roku 2018. Hoci bol

⁵⁵ Správa MMF o podrobnom posúdení dodržiavania zásad infraštruktúr finančného trhu za Osobitnú administratívnu oblasť Čínskej ľudovej republiky Hongkong, správa o krajine č. 21/122, 15. júna 2021, dostupná na adrese: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2021/06/15/Peoples-Republic-of-ChinaHong-Kong-Special-Administrative-Region-Financial-Sector-460761>.

⁵⁶ Počet návštevníkov Hongkongu. Hongkonská rada pre cestovný ruch, dostupné na adrese: https://partnernet.hktb.com/en/research_statistics/latest_statistics/index.html.

mechanizmus pozastavenia letov neskôr v roku 2022 zrušený, kvôli obmedzeniam zavedeným pre posádku lietadla bolo náročné zvýšiť počet letov.

Odvetvie výstavby zaznamenalo v prvej polovici roka nárast HDP o 5,3 %, ale **činnosti v oblasti nehnuteľností** v rovnakom období klesli o 6,8 %. Ceny nehnuteľností a prenájmov v prvých deviatich mesiacoch klesli, ale Hongkong aj naďalej zostal jedným z najdrahších miest na svete⁵⁷.

Hongkonský orgán menovej politiky niekoľkokrát zasiahol s cieľom podporiť hongkonský dolár na pozadí rastúcich úrokových sadzieb v USA a zhodnocovania amerického dolára. Cieľom bolo zabezpečiť, aby výmenný kurz meny neklesol pod úroveň 7,85 HKD v obchodnom pásme 7,75 – 7,85 HKD za 1 USD v rámci systému prepojených výmenných kurzov OAO. V priebehu roka 2022 Hongkonský orgán menovej politiky zvýšil základnú sadzbu z 0,5 % na začiatku roka na 4,25 % (na konci novembra). Hongkonský orgán menovej politiky takisto využil rezervné aktíva zahraničnej meny OAO, ktoré klesli zo 497 miliárd USD na začiatku roka na 423 miliárd USD na konci novembra.

Podnikateľské prostredie

Počas roka boli hlavnou obavou podnikateľskej komunity politiky týkajúce sa ochorenia COVID-19. Podnikateľskú náladu negatívne ovplyvnil aj **politický vývoj**. Tento vývoj zahŕňal riziká týkajúce sa slobodného prístupu k informáciám, vykonávania zákona o národnej bezpečnosti, ochrany údajov a sankcií.

Podnikateľská komunita podporovala plán na úplné zrušenie obmedzení súvisiacich s ochorením COVID-19. Obmedzenia vrátane povinného testovania a rizika karantény v prípade pozitívneho testu boli aj naďalej prekážkou, pokiaľ ide o návrat talentov a turistov. Čiastočným opätovným otvorením sa zhoršila konkurencieschopnosť Hongkongu ako miesta pre umiestnenie regionálnej centrály. Situáciu zhoršili obmedzenia v Číne (vrátane požiadaviek na karanténu pre ľudí prichádzajúcich z Hongkongu), ktoré ovplyvnili úlohu Hongkongu ako vstupnej brány pre obchod. Napriek uvoľňovaniu karanténnych opatrení v septembri dosiahli príchody návštevníkov

⁵⁷ Podľa štúdie *Worldwide Cost of Living 2022* (Životné náklady vo svete v roku 2022) časopisu The Economist, dostupnej na adrese: <https://www.economist.com/graphic-detail/2022/11/30/the-worlds-most-and-least-expensive-cities>.

v októbri len 2,5 % úrovne pred pandémie COVID-19 (október 2019), čo zabránilo úplnej obnove.

V ročnom prieskume zahraničných spoločností v Hongkongu⁵⁸ sa uvádza, že k 1. júnu 2022 **počet zahraničných spoločností** (okrem čínskych spoločností) ďalej klesol o 5,2 % v porovnaní s júnom 2019 (úrovne pred pandemiou COVID-19) a o 1,5 % v porovnaní s júnom 2021. Počet regionálnych centrál zahraničných spoločností klesol ešte výraznejšie (o 12,5 % od júna 2019 a o 3,7 % od júna 2021). Tieto údaje potvrdili neoficiálne dôkazy o tom, že spoločnosti obmedzujú svoje činnosti alebo sa presúvajú do iných miest. Zatiaľ čo počet iných ako čínskych zahraničných spoločností podľa prieskumu klesol, počet čínskych spoločností v Hongkongu sa od júna 2019 zvýšil o 17,5 %.

Za posledné dva roky sa **miestna pracovná sila** zmenšila o 140 000 osôb (k októbru 2022)⁵⁹, a to v dôsledku kombinácie vystažovateľstva a odchodu zahraničných zamestnancov z mesta.

Vo svojom výročnom **politickom prejave** 19. októbra 2022 predseda výkonnej rady John Lee navrhol politiky na podporu a rozvoj hospodárstva. S cieľom pokračovať v rozvoji Hongkongu ako inovačného a technologického centra oznámil John Lee zámer prilákať v rámci piatich rokov investície do inovácií a technológií vo výške 10 miliárd HKD (1,2 miliardy EUR). Infraštruktúra v oblasti inovácií a technológií OAO sa rozšíri a vyčlení sa suma 10 miliárd HKD (1,2 miliardy EUR) na podporu komercializácie výskumu a vývoja zo strany hongknských vysokých škôl. Podporí sa aj vysokohodnotná výroba. Pozícia Hongkongu ako obchodného a logistického centra sa podporí zameraním sa na námorné služby a logistiku s vysokou pridanou hodnotou, intermodálnu dopravu a uľahčenie vnútorných a cezhraničných tokov s pevninou. Zjednodušia sa operácie na letisku, ktoré počas roka otvorilo tretiu vzletovú a pristávaciu dráhu. Pokiaľ ide o konkurencieschopnosť Hongkongu ako finančného centra, oznámené opatrenia zahŕňali zlepšenie južnej vetvy systému Bond Connect⁶⁰, posilnenie úlohy Hongkongu ako najväčšieho svetového centra s čínskym jüanom a podporu pre odvetvia poisťovníctva a správy aktív a majetku (vrátane daňových úľav na prilákanie viacerých rodinných investičných podnikov do Hongkongu). Ďalšími prioritami je rozvinúť Hongkong ako centrum pre duševné vlastníctvo a obchodnú arbitráž.

⁵⁸ Správa o ročnom prieskume spoločností v Hongkongu s materskými spoločnosťami so sídlom mimo Hongkongu za rok 2022, Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong, <https://www.censtatd.gov.hk/en/EIndexbySubject.html?pcode=B1110004&scode=360>.

⁵⁹ Politický prejav predsedu výkonnej rady z roku 2022, október 2022, dostupný na adrese: <https://www.policyaddress.gov.hk/2022/en/policy.html>.

⁶⁰ Systém „Bond Connect“ (ako niektoré iné prepájacie systémy) umožňuje investorom obchodovať s čínskym trhom s dlhopismi cez Hongkong (smerom na sever) a čínskym investorom obchodovať v Hongkongu (smerom na juh).

Zóna rozvoja s názvom Severná metropola, ktorá bude zahŕňať obytné oblasti a centrum pre inovácie a technológie a bude umiestnená na pohraničí s Čínou, bude prispievať k integrácii Hongkongu s mestom Šen-čen a širšou oblasťou zálivu. Výstavba infraštruktúry pre **Severnú metropolu** sa už začala. Nové susedstvo bude mať prvú „zónu dvojitého prístupu“ medzi Čínou a Hongkongom. Príspeje sa ním k presunu hospodárskeho a administratívneho centra mesta na sever, zatiaľ čo južná časť mesta bude zameraná na turizmus a voľnočasové činnosti. Organizácie zamerané na ochranu životného prostredia uviedli, že taký vývoj môže ovplyvniť prírodné rezervácie a parky na ochranu mokradí, ktoré majú dôležitú úlohu pri zmierňovaní vplyvu zmeny klímy.

Pokiaľ ide o **zelené financovanie**, Hongkong vydal počas roka v rámci vládneho programu zelených dlhopisov spusteného v roku 2018 dodatočné zelené dlhopisy. Cieľom je podporovať miestny trh so zelenými dlhopismi a zároveň pokročiť pri dosahovaní cieľa uhlíkovej neutrality mesta. Okrem toho burza cenných papierov spustila dobrovoľnú platformu na obchodovanie s uhlíkom.

Dňa 31. októbra predstavil Hongkong stratégiu **kryptoaktív**⁶¹, čo sa všeobecne považuje za krok k priaznivejšiemu stanovisku ku kryptoaktívam a kryptomenám. Zaviedol sa systém licencií pre poskytovateľov služieb kryptoaktív, umožnia sa maloobchodné transakcie a podporia sa výmeny kryptoaktív s cieľom zabezpečiť ich prítomnosť v Hongkongu.

Vládna podpora a fiškálna situácia

Očakávalo sa, že v Hongkongu za **rozpočtový rok 2022 – 2023** (končiaci v marci 2023) **zaznamená rozpočtový deficit** kvôli zvýšeným výdavkom a slabému hospodárstvu. V rozpočte na roky 2022 – 2023 sa viac ako 170 miliárd HKD (21 miliárd EUR) vyčlenilo na opatrenia týkajúce sa ochorenia COVID-19⁶², ako je výstavba zariadení na izoláciu, úsilie riadiť pandémiu a finančná podpora pre obyvateľov a spoločnosti. Rozpočet sa oznámil s očakávaním, že hospodárstvo narastie o 2 až 3,5 % v roku 2022, pričom v skutočnosti zaznamenalo pokles.

V septembri tajomník pre finančné záležitosti varoval, že deficit verejných financií by mohol dosiahnuť úroveň 100 miliárd HKD (12,4 miliardy EUR) za celý rozpočtový rok. Šlo by už o tretí deficit za štyri roky, deficit vo výške

⁶¹ Politické vyhlásenie: *Development of Virtual Assets in Hong Kong*, (Vývoj kryptoaktív v Hongkongu), Finančné služby a úrad ministerstva financií, vláda Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong, dostupné na adrese: <https://www.info.gov.hk/gia/general/202210/31/P2022103000454.htm>.

⁶² Rozpočet na obdobie 2022 – 2023, prejav tajomníka pre finančné záležitosti, Hon Paul MP Chan, <https://www.budget.gov.hk/2022/eng/index.html>.

17 miliárd HKD za obdobie 2019 – 2020, deficit vo výške 252 miliárd HKD za obdobie 2020 – 2021 a prebytok vo výške 255 miliárd HKD za obdobie 2021 – 2022⁶³. Nie je to bežné pre hospodárstvo zvyknuté na fiškálne prebytky (deficit za obdobie 2019 – 2020 bol prvým deficitom za 15 rokov).

Deficity boli vo veľkej miere financované čerpaním veľkých fiškálnych rezerv Hongkongu. Fiškálne rezervy v októbri predstavovali 681 miliárd HKD (84,1 miliardy EUR), čo je medziročný pokles o 16,5 % a o 35,2 % v porovnaní s 1 biliónom HKD v októbri 2019. Rezervy zodpovedajú očakávaným 12-mesačným výdavkom oproti 24-mesačným výdavkom pred pandémiou ochorenia COVID-19.

Obchodná politika

Vláda v novembri oznámila oficiálne začatie rokovaní o dohode o voľnom obchode s Peru⁶⁴. Prvé kolo rokovaní sa týkalo obchodu s tovarom, investícií, elektronického obchodu a malých a stredných podnikov. V roku 2021 bolo Peru piatym najväčším partnerom Hongkongu v obchode s tovarom v Latinskej Amerike. Peru je aj členom Tichomorskej aliancie, s ktorou Hongkong takisto preskúmava začatie diskusií o dohode o voľnom obchode.

Počas roka sa Hongkong aj naďalej snažil o pristúpenie k Regionálnemu komplexnému hospodárskemu partnerstvu prostredníctvom podpory jeho členov.

Hongkong zatiaľ podpísal osem dohôd o voľnom obchode. Konkrétne s Čínou (jún 2003), Novým Zélandom (marec 2010), členskými štátmi Európskeho združenia voľného obchodu (jún 2011), Čile (september 2012), Macaom (október 2017), so Združením národov juhovýchodnej Ázie (november 2017, úplné nadobudnutie účinnosti vo februári 2021), s Gruzínskom (jún 2018) a Austráliou (marec 2019).

Hospodárska integrácia s Čínou

V roku 2022 vplyv pandémie aj naďalej bránil rozvoju širšej oblasti zálivu. Podľa rámcového plánu rozvoja širšej oblasti zálivu⁶⁵, ktorý predložila štátna rada v roku 2019, bol rok 2022 prvým míľnikom pre optimalizovanú

⁶³ Mesačné finančné výsledky, ministerstvo financií, vláda Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong, dostupné na adrese: https://www.try.gov.hk/internet/ehpubl_accu_monfinancial.html.

⁶⁴ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong, dostupná na adrese: <https://www.info.gov.hk/gia/general/202211/16/P2022111600587.htm?fontSize=1>.

⁶⁵ Rámcový plán rozvoja pre oblasť veľkého zálivu Kuang-tung – Hongkong – Macao (neoficiálny preklad), dostupný na adrese: <https://www.bayarea.gov.hk/en/outline/plan.html>.

priemyselnú štruktúru a koordinovaný rozvoj s primeranou deľbou práce a nízkouhlíkovou výrobou a životným štýlom spôsobujúcim nízke emisie oxidov uhlíka.

V **štrnástom päťročnom národnom pláne** Číny vydanom v marci 2021 sa zdôraznili ciele pre širšiu oblasť zálivu a úloha Hongkongu. Od Hongkongu sa očakáva, že upevní svoje postavenie medzinárodného finančného centra a zlepší vzájomný prístup na finančné trhy Číny a Hongkongu. V päťročnom pláne sa Hongkong ďalej poveril, aby sa rozvinul ako centrum pre obchod, inovácie a technológie a dopravu a takisto má rozvinúť prepojenosť infraštruktúry so širšou oblasťou zálivu. Rozvinúť sa takisto majú medzinárodné právne služby a služby pre urovnávanie sporov, ako aj obchod s duševným vlastníctvom. OAO má uľahčiť prísun kapitálu a talentov do širšej oblasti zálivu.

Zóna spolupráce v odvetví moderných služieb **Qianhai** Šen-čen – Hong Kong (v Šen-čene) v júni 2022 oznámila deväť zjednodušujúcich opatrení týkajúcich sa Hongkongu, ktoré súviseli s oblasťami, ako sú inovácie a podnikanie mladých ľudí, technologický rozvoj, finančné služby, právne služby a lekárske služby.

Ďalšie opatrenia pre oblasť veľkého zálivu v rámci politického prejavu predsedu výkonnej rady zahŕňajú: 1. posilnenie podpory pre hongkonské spoločnosti rozširujúce sa do širšej oblasti zálivu; 2. zlepšenie integrácie intermodálnej dopravy a prepojenosti hongkonského letiska so širšou oblasťou zálivu (vrátane zariadení na priamy presun); 3. podporu konvergencie právnych postupov a mediácie a 4. používanie viacerých v Hongkongu registrovaných liekov a zdravotníckych pomôcok v širšej oblasti zálivu (podľa zjednodušujúcich opatrení zavedených v roku 2021).

Hongkong takisto plánuje umožniť poisťovniam poskytovať popredajné poisťovacie služby v mestách širšej oblasti zálivu. Cieľom je poskytnúť podporné služby obyvateľom širšej oblasti zálivu, ktorí majú hongkonské poisťné zmluvy, a vytvoriť vzájomný prístup k poisťovacím trhom.

III. Vzťahy medzi Hongkongom a Čínou

Generálny tajomník Komunistickej strany Číny a zároveň čínsky **prezident Si Ťin-pching navštívil Hongkong od 30. júna do 1. júla** pri príležitosti 25. výročia odovzdania Hongkongu. Bola to jeho prvá návšteva Hongkongu od roku 2017 a jeho prvá návšteva mimo Číny od začiatku pandémie COVID-19 v roku 2020. Si Ťin-pching viedol slávnostné otvorenie šiesteho funkčného obdobia hongkonskej vlády a uviedol do úradu nového predsedu výkonnej rady Johna Leeho.

Pri tejto príležitosti Si Ťin-pching predniesol prejav, v ktorom vyhlásil, že zásada „jedna krajina, dva systémy“ slúži nielen základným záujmom Hongkongu, ale aj celej krajine. Zhrnul poznatky nadobudnuté za posledných 25 rokov a podčiarkol dôležitosť v plnej miere a dôsledne vykonávať zásadu „jedna krajina, dva systémy“. To zahŕňa zachovanie úplnej právomoci ústrednej štátnej správy, zabezpečenie vysokého stupňa autonómie Hongkongu, zabezpečenie toho, aby Hongkong spravovali vlastenci a zachovanie odlišného statusu Hongkongu a jeho výhod.

Okrem toho Si Ťin-pching predložil „štyri návrhy“ pre novú administratívu a spoločnosť: zlepšiť riadenie, pokračovať vo vytváraní silného impulzu pre rast, riešiť obavy ľudí a spolupracovať s cieľom zabezpečiť harmóniu a stabilitu. Stretol sa s členmi zákonodarného orgánu, súdnictva, súkromného sektora a s vedúcimi predstaviteľmi rôznych odvetví spoločnosti, a skontroloval posádku Ľudovej oslobodzovacej armády.

V týždňoch nasledujúcich po návšteve Si Ťin-pchinga zorganizovala vláda a propekinské organizácie semináre na štúdium prejavu z 1. júla. Úrad pre vzdelávanie distribuoval kópie prejavu do škôl a škôlok.

Pred zjazdom Komunistickej strany sa uskutočnilo niekoľko personálnych zmien v agentúrach ústrednej štátnej správy zodpovedných za Hongkong, ako aj v hongkongskej posádke Ľudovej oslobodzovacej armády.

Cestovanie medzi Hongkongom a Čínou bolo aj naďalej obmedzené. Predseda výkonnej rady John Lee zrušil svoju prvú návštevu do provincie Kuang-tung. Návšteva delegátov Celočínskeho zhromaždenia ľudových zástupcov z Hongkongu do Sin-ťiangy v auguste sa musela odložiť kvôli pandémie.

Voľba hongkongských delegátov k zástupcom Celočínskeho zhromaždenia ľudových zástupcov sa uskutočnila 15. decembra. Postupmi pre voľbu delegátov, ktoré prijalo Celočínske zhromaždenie ľudových zástupcov v marci 2022, sa volebné kolégium obmedzilo na čínskych členov volebnej komisie.

V októbri Čína odvolala šiestich úradníkov zo svojho konzulátu v britskom meste Manchester po tom, čo orgány presadzovania práva Spojeného kráľovstva žiadali o zrušenie ich diplomatickej imunity kvôli incidentu, ktorý sa týkal zahraničných hongkongských protestujúcich⁶⁶.

⁶⁶ <https://www.thestandard.com.hk/section-news/section/47096428/248254/UK-row-ends-as-China-recalls-diplomats>.

Počas prvej návštevy predsedu výkonnej rady Johna Leeho v Pekingu, ktorá sa uskutočnila medzi 21. a 24. decembrom, prezident Si Ťin-pching a premiér Li Kche-čchiang chválili jeho prácu. John Lee sa stretol aj s Li Čchiangom, druhým najvyšším úradníkom Komunistickej strany Číny.

Čína bola najväčším partnerom Hongkongu v oblasti obchodu s tovarom, pričom za prvých desať mesiacov roku 2022 na ňu pripadalo 49 % celkových obchodných transakcií Hongkongu. Hongkong bola zase pre Čínu významným obchodným centrom a piatym najväčším obchodným partnerom Číny v prvých deviatich mesiacoch roku 2022.

Provincia Kuang-tung bola pre Hongkong aj naďalej významnou základňou pre pasívny zušľacht'ovací styk. Dohoda o užšom hospodárskom partnerstve s Čínou (2003) je najpodstatnejšou obchodnou dohodou Hongkongu. V dohode sa v roku 2022 nevykonala žiadna veľká zmena. Hodnota tovaru, ktorý bol spätne vyvezený cez Hongkong z Číny a do nej, predstavovala asi 90 % celkovej obchodnej hodnoty spätného vývozu Hongkongu (2021).

Hongkong bol naďalej kľúčovým daňovým rajom a centrom pre investície Číny. Na konci roka 2021 predstavovala Čína najväčší zdroj priamych zahraničných investícií prichádzajúcich do Hongkongu s výnimkou daňových rajov a najvýznamnejšiu destináciu pre priame zahraničné investície odchádzajúce z Hongkongu, pričom na ňu pripadalo 28 %, resp. 49 % celkového stavu týchto investícií⁶⁷. Hongkong zase zostal hlavnou destináciou pre priame zahraničné investície Číny a hlavným zdrojom priamych zahraničných investícií do Číny, čo v každom smere predstavovalo viac než polovicu celkového objemu. V Hongkongu bolo kótovaných 1 395 čínskych spoločností, čo predstavuje 77 % celkovej trhovej kapitalizácie.

Kapitálové trhy Hongkongu a Číny sú spojené prostredníctvom **systému Stock Connect**, ktorý prepája hongkongsú burzu s jej náprotivkami v Šanghaji a Šen-čene, a systému Bond Connect na spoločný prístup na trhy s dlhopismi. To v septembri 2021 doplnilo spustenie programu prepojenia správy majetku pre širšiu oblasť zálivu. Umožňuje sa tým, aby oprávnení obyvatelia Číny, Hongkongu a Macaa mohli investovať do produktov na správu majetku, ktoré banky distribuovali na trhu druhej strany.

Hongkong posilnil svoj prednostný vzájomný prístup na čínsky kapitálový trh. Do systému Stock Connect boli zahrnuté fondy obchodované na burze (ETF),

⁶⁷ Štatistická správa o štatistike vonkajších priamych investícií Hongkongu, (vydanie z roku 2021), 9. decembra 2022: dostupná na adrese: <https://www.censtatd.gov.hk/en/EIndexbySubject.html?pcode=B1040003&scode=260>.

čím sa medzinárodným investorom umožnilo nakupovať ETF v Číne a čínskym investorom nakupovať oprávnené ETF v Hongkongu. Oznamilo sa takisto zavedenie systému Swap Connect⁶⁸. Uľahčí sa ním vzájomný prístup na medzibankové trhy s úrokovými swapmi Hongkongu a Číny, čím sa investorom na čínskom trhu s dlhopismi poskytne dodatočný nástroj na riadenie investícií a rizika. Najprv sa otvorí vetva smerom na sever, pričom otvorenie vetvy s južným smerom by mohlo nastať v neskoršej fáze.

IV. Bilaterálne vzťahy a spolupráca medzi EÚ a Hongkongom

Návštevám na vysokej úrovni zástupcov inštitúcií EÚ aj naďalej bránili cestovné obmedzenia súvisiace s ochorením COVID-19. Už tretí rok po sebe sa neuskutočnil výročný **štruktúrovaný dialóg medzi EÚ a Hongkongom**. EÚ pripisuje dialógu význam, pokiaľ ide o otázky, ktoré sú predmetom obáv a oblasti spoločného záujmu.

EÚ je aj naďalej najväčšou zahraničnou podnikateľskou komunitou v Hongkongu pred Japonskom, Spojenými štátmi a Spojeným kráľovstvom. K júnu 2022 bolo v Hongkongu založených minimálne 1 600 spoločností z EÚ. Mnohé z nich (857) používalo mesto Hongkong ako svoju regionálnu centrálu. Podniky z EÚ pôsobili v mnohých odvetviach, a to aj vo finančných a v obchodných službách, obchode a logistike, maloobchode, odvetví potravín a nápojov a vo výstavbe. Na základe ročného prieskumu zahraničných spoločností, ktorý vykonal Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Hongkongu⁶⁹, počet spoločností z EÚ zaznamenal oproti úrovni pred pandemiou ochorenia COVID-19 (jún 2019) len mierny pokles (– 0,2 %) na 1 600 spoločností. To naznačuje, že spoločnosti z EÚ boli viac odolné voči miestnemu vývoju ako iné zahraničné podnikateľské komunity (celkový počet zahraničných spoločností klesol podľa prieskumu o 5,2 %). V uvedených štatistikách sa však nezohľadňujú spoločnosti z EÚ, ktoré ukončili určité činnosti a/alebo znížili počet zamestnancov alebo ich presunuli a zároveň zostali v Hongkongu.

V prvých deviatich mesiacoch roku 2022 predstavoval dvojstranný obchod s tovarom 22,1 miliardy EUR, čo je stagnujúci údaj (– 0,03 %) v porovnaní s rovnakým obdobím v roku 2021. Vývoz tovaru z EÚ do Hongkongu dosiahol

⁶⁸ Spoločné vyhlásenie Čínskej ľudovej banky, Hongkongskej komisie pre cenné papiere a termínované obchody a Hongkongskeho orgánu menovej politiky, dostupné na adrese: <https://www.hkma.gov.hk/eng/news-and-media/press-releases/2022/07/20220704-3>.

⁶⁹ *Správa o ročnom prieskume spoločností v Hongkongu s materskými spoločnosťami so sídlom mimo Hongkongu za rok 2022*, Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong, dostupná na adrese: <https://www.censtatd.gov.hk/en/EIndexbySubject.html?pcode=B1110004&scode=360>.

hodnotu 17,9 miliardy EUR, zatiaľ čo hodnota dovozu z Hongkongu bola 4,1 miliardy EUR, čo pre EÚ predstavovalo prebytok vo výške 13,8 miliardy EUR⁷⁰. EÚ bola v prvých desiatich mesiacoch roku 2022, po Číne a Taiwane, **tretím najväčším partnerom Hongkongu v oblasti obchodu s tovarom**⁷¹. Hongkong zostal naďalej významnou platformou pre obchod medzi Čínou a EÚ.

Dvojstranný obchod so službami medzi EÚ a Hongkongom medziročne narástol v roku 2021 o 25,1 % na 34,1 miliardy EUR⁷². Dovoz z Hongkongu do EÚ dosiahol hodnotu 12,3 miliardy EUR a vývoz z EÚ do Hongkongu predstavoval 21,8 miliardy EUR (predbežné údaje). Pre EÚ to predstavovalo obchodný prebytok vo výške 9,5 miliardy EUR. Predbežné údaje za prvú polovicu roka 2022 ukazujú silný nárast dvojstranného obchodu so službami s Hongkongom (+ 21,4 % medziročne na 19,3 miliardy EUR) a obchodný prebytok pre EÚ vo výške 4,7 miliardy EUR⁷³.

Dvojsmerné **investície** zostali vysoké: podľa najnovších údajov investície z Hongkongu do EÚ dosiahli hodnotu 162 miliárd EUR a investície z EÚ do Hongkongu dosiahli hodnotu 128 miliárd EUR⁷⁴.

Orgány Európskej komisie a Hongkongu vyriešili niekoľko otázok týkajúcich sa **obchodu s potravinárskymi výrobkami**. Vykonan sa prechod na novú platformu (TRACES NT) pre vývoz živočíšnych produktov z EÚ.

Obmedzenia súvisiace s ochorením COVID-19 bránili operačným činnostiam naplánovaným v rámci dohody o colnej spolupráci a vzájomnej administratívnej pomoci medzi EÚ a Hongkongom a akčného plánu presadzovania colných predpisov v oblasti **práv duševného vlastníctva**. Hongkong bol aj naďalej druhým hlavným miestom pôvodu tovaru porušujúceho práva duševného vlastníctva dovážaného do EÚ, hoci sa tento tovar nevyrobil na jeho území. V roku 2022 sa v Hongkongu neuskutočnili stretnutia s vedením oddelenia pre clá a spotrebné dane.

Pokiaľ ide o **zdaňovanie**, skupina pre kódex správania kontaktovala jurisdikcie, ktoré boli identifikované ako príslušné v súvislosti s ich oslobodením od

⁷⁰ Eurostat: Európska únia, obchod s tovarom, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/newxtweb/mainxtnet.do>.

⁷¹ Štatistická správa o zahraničnom obchode s tovarom Hongkongu (október 2022), 6. decembra 2022, dostupná na adrese: <https://www.censtatd.gov.hk/en/EIndexbySubject.html?pcode=B1020005&scode=230>.

⁷² Eurostat: Európska únia, obchod so službami – ročné údaje (predbežné), https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/bop_its6_det/default/table?lang=en.

⁷³ Eurostat: Platobná bilancia Európskej únie a eurozóny – štvrtročné údaje, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/BOP_EU6_Q__custom_457552/default/table.

⁷⁴ Eurostat: Európska únia, štatistiky zahraničných investícií, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/bop_fdi6_geo/default/table?lang=en.

zdaňovania príjmov zo zahraničných zdrojov, vrátane Hongkongu. Na základe dialógu a poskytnutých informácií sa Hongkong zaviazal k reforme režimu oslobodenia od zdaňovania príjmov zo zahraničných zdrojov do konca roka 2022, keďže sa zistil nesúlads. Dňa 14. decembra 2022 bol prijatý návrh zákona na reformu daňového systému Hongkongu s ohľadom na režim oslobodenia od zdaňovania príjmov zo zahraničných zdrojov⁷⁵. Práce na vykonávacom usmernení stále prebiehajú.

V dňoch 26. až 27. januára 2022 sa uskutočnilo šieste výročné **podujatie TAIEX v súvislosti s bojom proti nezákonnému obchodovaniu**. Seminár pozostával z dvoch poldenných online stretnutí, ktoré sa týkali medzinárodných trendov v súvislosti s ochorením COVID-19, boja proti obchodovaniu s ľuďmi vrátane núteného manželstva v etnických menšinách, boja proti praniu špinavých peňazí, finančného vyšetrovania obchodovania s ľuďmi a pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi. Bolo to druhýkrát, čo udalosť prebiehala online. Účasť zo strany Hongkongu bola dobrá, pričom sa na udalosti zúčastnilo približne 70 účastníkov z viacerých ministerstiev. Na seminári sa zúčastnilo sedem odborníkov z EÚ.

Spustený bol **nástroj na podporu angažovanosti EÚ a Hongkongu** s cieľom spolupracovať s Hongkongom. Organizovali sa udalosti týkajúce sa daňovej reformy (oslobodenie od zdaňovania príjmov zo zahraničných zdrojov) a udržateľnosti.

Kvôli obmedzeniam súvisiacim s ochorením COVID-19 sa v prvej polovici roka nemohli zorganizovať **činnosti verejnej diplomacie**, ako je Deň Európy. Keď sa obmedzenia uvoľnili, postupne sa obnovili činnosti s osobnou prítomnosťou.

Úrad EÚ zorganizoval **Filmový festival EÚ 2022**, na ktorom sa predstavil ukrajinský film. Uskutočnili sa aj iné udalosti ako čistenie pláže, Medzinárodný deň boja proti homofóbii, bifóbii a transfóbii, festival dokumentárnych filmov, udalosť Speak Dating (na podporu jazykov EÚ), Medzinárodný deň boja proti násiliu páchanému na ženách a Svetový deň boja proti AIDS. Úrad EÚ nezorganizoval žiadne verejné podujatia týkajúce sa základných slobôd a ľudských práv kvôli prostrediu vytvorenému zákonom o národnej bezpečnosti.

V záveroch Rady z júla 2020 o Hongkongu sa vyzýva na nepretržité **pozorovanie súdnych konaní** s prodemokratickými aktivistami. Úrad EÚ

⁷⁵ <https://www.info.gov.hk/gia/general/202212/14/P2022121400286.htm>.

a členské státy EÚ v Hongkongu v roku 2022 vykonali 71 pozorování soudních konání.